

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai széküld:</i>
Egy évre . . . 12 ft	Egy évre . . . 14 ft
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy órára . . . 1 "	Egy órára . . . 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 " | Nyitólír sora . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-cesenádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Arad és a tisztviselők fizetésének szabályozása.

Arad, deczember 16.

A tisztviselők fizetésének szabályozásáról benyújtott törvényjavaslat folytatódó tárgyalását a pénzügyi bizottság ismét megkezdte. Lapunkban annak idején több szakszerű cikkben kimutattuk, miszerint e törvényjavaslat a tisztviselők fizetését általában lehet hogy szabályozza, de nem emeli, sőt mivel utóbbiaknak ez irányban formált jogos óhajaik a javaslat elfogadása által beláthatatlan időkre elodáztatnak. inkább sérti az a tisztviselői status érdekeit, mint istápolja.

Rámutattunk azon kimagyarázhatatlan ellenmondásra, hogy egyes tisztviselőikarok, mint például a tanári, mely a legmagasabb kvalifikációhoz van kötve s társadalmi helyzetében is tiszteletre méltó, egész pályafutásában egy alárendelt rangfokozatban hagyatják, jóllehet emelkedő fizetésénél fogva a magasabb rangosztályba volna a szolgálati évek bizonyos száma után sorozandó; nem is szólva arról, hogy a tanárok több tisztviselői branzsszal együtt osztják azt a kevésbé irigylendő szerencsét, hogy rangban és anyagi javadalmazásban egyaránt lefokoztatnak, vagyis az új szabályzat értelmében az újon kinevezendő tisztviselők csekélyebb javadalmazásban fognak részesülni, mint a régiek.

Ezen anomáliák ellen természetesen mázsa számra érkezett az országgyűléshez és kormányhoz a petíció, s mondják, hogy az egy évi pihentetés javára lett volna az ügynek, a mennyiben most már az irányadó körök méltányosabb nézeteket táplálnak némely kirívó sérelmek dolgában. Hozzá járulnak ehhez bizonyára egyes megszüvelendő tünetek is, mint például az, hogy a középiskolai tanári pályára már csak elvétve lépnek egyes lélektani originalitások, s idetova ott vagyunk, hogy vagy becsukhatják az egyes középiskolákat, vagy képesítés nélküli laikusokat alkalmaznak bennök tanárokkul.

Mint mondók, ezen általános visszasságok és sérelmek éppen általánosságuknál fogva többé-kevésbé, részben talán orvosolva lesznek, de van a sérelmes ellenmondások, méltánytalan mellőzések között egy olyan, mely kiválóan Arad városát, és az ott hivataloskodó tisztviselői kar érdekét érinti. Ismeretes városunk sérelme, a mely abból áll, hogy Arad, dacára annak, miszerint egyike az ország legélénkebb és leggazdagabb s éppen azért legdrágább városainak, a harmadik, az-az utolsó osztályba soroztatott, vagyis azon jelentéktelen helységek közé, hol az őstermeléssel együtt járó olcsó, patriárhális viszonyok mellett legkönnyebb a tisztviselő

lők megélhetése s ennél fogva legkisebb ugynevezett lakbér pótlékot kapnak egyenrangú kartásaik között.

Ezen sérelmes visszasságnak hasztalan keressük mentségét, de még csak magyarázatát is. Allittatuk ugyan, hogy a javaslat kidolgozásánál a bürokratizmus tultengésében nem éppen szokatlan sablonszerűség lett volna forrása a flagrans tévedésnek, a mennyiben a katonai lakbér-osztályzat hivatalos adatai szerint Arad az 5-ik, tehát olcsóbb osztályba tartozik, mint például Győr, Kassa, Kolozsvár, Maros-Vásárhely, Miskolcz, Nagyvárad, Pécs, Székesfehérvár, Sziszek, Temesvár, Ujvidék és Zágráb városok, s azért bár e városok valamennyien nyilvánvalólag kevesebb lakosszámmal bírnak, mint Arad, még is feljebb, tehát azon városok közé soroltattak, hol a tisztviselők a lakpénz és helyipótlék II-ik fokozatát élvezik, míg Arad az utolsó sorba került.

Hiába és orvosolandó tévedés volna ez még akkor is, ha mint mondók, egy gondolatnélküli bürokratikus czopf lett volna az indító oka. De mit szólunk hozzá akkor, ha fontolóra vesszük, hogy olyan városok, mint Mármaros-Sziget, Nagykanizsa és Veszprém is a II-ik osztályba, tehát Arad fölé soroltattak, jóllehet ezen városok a katonai lakbérosztály szerint épp úgy az V. osztályba tartoznak, mint Arad.

Aradváros és megye országos képviselőinek tehát nemcsak a lokális érdekek, de az osztó igazság érdekében is szép és mulaszthatatlan kötelességük a pénzügyi bizottságban most, s nemsokára az országgyűlésen is rámutatni ezen igazságtalanságra, s annak orvoslását minden módon követelni. Gondolják meg az illetők, hogy nemcsak az állami tisztviselőség — melyhez előreláthatólag a megyeiek is tartozni fognak — hanem a közigazgatás és így közvetve az egész lakosság érdeke szenvedni fog, ha a sérelmes degradáció törvénynyé lesz, mert az aradvárosi és megyei tisztviselőknek ezután nemcsak a fővárosba, hanem az összes II-ik osztályba sorozott városokba való áthelyezés is előléptetés lesz, s Aradnak tisztviselői kara s azzal közigazgatása más városokéhoz képest épp úgy az utolsó fokozaton fog állani, a mint a várost magát a lakbérilletmények dolgában oda sorozták.

Belföld.

A tisztviselői fizetések.

A tisztviselői fizetéseket szabályozó törvényjavaslat azon szolgálati ágak sorából, melyekre a javadalmazásnak emelésével járó szabályozás kiterjed, kihagyta egyebek közt az állami rendőrségnek alkalmazottjait is.

Ujabbban a kormány abban állapodott meg, hogy az alkotandó törvény határozmányai reájuk is kiterjesztessenek s e megállapodás mi-ként leendő keresztültvitelére iránt most folynak a tárgyalások a bel- és pénzügyi minisztériumok közt. Az államrendőrség alkalmazottjainak a törvényjavaslat keretébe való bevonása mintegy 44 ezer forint kiadási többlettel fog jární.

Az új jegyző.

A képviselőház új jegyzője, a közjegyzővé kinevezett Széll akos helyett — mint értesülünk — Perczel Béni lesz, ki jelenleg a szabadelpvűpárt egyetlen jelöltje.

A pápa és a szabadkőművesek.

— Távirat Rómából. —

Egy a püspökhöz és az olasz néphez intézett levelében a pápa kiemeli a szabadkőművesek befolyását Olaszország szellemi és erkölcsi életére és ezt nagyon kárhóznatosnak mondja.

Kijelenti a pápa, hogy köröskörül szomorú hanyatlás jeleit látja, a szabadkőművesek okozták mindama bajokat, melyek az egyház hatalmi állását megrázkódtatták. A szabadkőművesek okozták a polgári házas-ság behozatalát, az egyház vagyonának megrablását, az iskolákban elharapódzott istentagadást, az oktatás romlását. A megszüntetett zárdák helyébe szabadkőműves páholyok kerültek. Szabadságot hirdetnek és éppen azt az egyházat üldözik, mely fényt és dicsőséget árasztott Olaszországra. A pápa nevét és állását naponként sárba hurozolja, megtámadják és beszennyezik. A családi élet egészen erkölcstelen, a gyermekek rosszulnevelkednek. A városokban az osztályharcz káros csirája kezd növekedni. A társadalmi rend alapján meg van rendítve. Anarckista szekták létesülnek. A munkások a szocialdemokrácia felé özönlének.

A levél e szavakkal végződik: „legyetek olaszok és katolikusok; legyetek szabad férfiak és ne szekták rabjai; legyetek hűvek a hazához, de egyuttal Krisztushoz és helytartójához is.”

Azt hiszik, ezt a levelet azok a jessuiták szövegezték, kik a legutóbbi időkben oly nagy mértékben bírják a pápa bizalmát.

Időjárás.

Légneműs: reggel 7 órákor 761.1 mm., délután 2 órákor 762.6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órákor C° + 0.0, délután 2 órákor C° + 3.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor DN. 4. délután 2 órákor N. 6. Felhőzet: reggel borult, hópelyhek, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

H I R E K.

Deczember 17. Szombat. Róm. kath. naptár: Lázár. — Protestáns naptár: Lázár. — Görög-keleti naptár (deczember 5.): Szabasz. — A nap kél 7 óra 45 perczkor, nyugszik 4 óra 8 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: [polgári iskola földszint].

Deczember 17. Tánceztély a várbeli kaszinóban, hangversenyvel egybekötve.
Deczember 17. A tornaegylet házi ünnepélye.

December 17. Az arad-csanádi egyesült vasutak társasestélye a Fehér Keresztben.
 December 18. Az arad-csanádi vasutak igazgatósági ülése.
 December 18. Az aradi kaszinó közgyűlése délelőtt 10 órakor.
 December 18. Városi képviselők választása.
 December 19. Rendkívüli közgyűlés a megyén délelőtt 10 órakor.
 December 20. A filharmonikusok házi hangversenye.
 December 21. Megyebizottsági tagválasztások az összes községekben.
 December 21. A kereskedelmi és iparkamara bel-tagjainak választása a városházán.
 December 29. A Barabás-Baráth sajtóper tárgyalása.
 December 29. Az aradmegyei takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.
 Január 7. A „Maros” egyesület fényes bálja a Fehér Keresztben.
 Február 5. Az aradi könyvnyomdászok bálja a Fehér Kereszt disztermében.

A döntő csata.

Holnap lesz a döntő ütközet.
 Holnap dőlnek el a városi képviselő-választások, mely iránt hetek óta lázban ég egész Arad. Sehol nem beszélnek másról, mint a választásokról, a mely most közkeletű téma minden párton, minden társaságban. Még az asszonyok is az iránt tesznek fogadásokat a kávé-tracsos mellett, ki legyen a vivát?

Majd meglátjuk holnap. Még huszonnégyszer tart a láz, addig folyik egész vonalon a kapicizáció. Aztán csend lesz. Es látni fogunk 36 büszkén kiemelkedő mellet és vagy ötször annyi lekonyuló orrt...

36 tag lép ki a köztörvényhatósági bizottságból. 36 tagsági helyet töltünk be választás útján.

A kilépők közül sokan bent maradnak ismét, de lesznek új, sőt egészen friss városatyák a mi szűkebb parlamentünkben, mely (zárjel közt legyen mondva) aligha csöndesebb, mint a Sándor-utcai palota. Néha talán még zajosabb is ennél...

Kilépnek a következők:

Az első kerületből: Grünwald Ferencz, Jánossy Demjén dr, Schusztér Henrik, Varjassy József, Bing Ede, Tenner Pál, Steinhardt Mór, Inkei Emil.

A másodikból: Péterffy Antal, Lukácsy Miklós, Boros Vida, Heeger Ernő dr, Marschall Lajos dr, Szalay Károly, Avarffy Ferencz, Kocsis Lajos, Stoll Károly.

A harmadikból: Mülek Lajos dr, Kabdebó János dr, Meisztrovits János dr, Novotny Lajos, Reicher Ferencz, Millig Mátyás, Steiner Jakab, Mittner József, Don Konstantin.

A negyedik kerületből: Kristyó Zsigmond, Barabás Béla dr, Hegedüs László,

Domonkos Lajos, Pekár Károly, Böhm Lajos, Probst Ferencz, Halmay Andor, Keresztos Gyula dr.

Tehát az első kerület nyolc, a második és harmadik kilenc-kilenc, a negyedik pedig tíz tagot választ.

A szabadelyvüpart hivatalos jelöltjei a következők:

Az I. kerületben (választási helyiség a városház földszinti kisterme):

1. Bing Ede
2. Jánossy Demjén dr
3. Inkei Emil
4. Kohn S. N.
5. Rosenberg Miksa dr
6. Steinhardt Mór dr
7. Schusztér Henrik dr
8. Varjassy József.

A II. kerületben (választási helyiség a polgári fiúiskola):

1. Szalay Károly
2. Péterffy Antal
3. Purczell Béla br.
4. Heeger Ernő dr
5. Szöllősy Károly
6. Avarffy Ferencz
7. Lukácsy Miklós
8. Lamberger Lajos
9. Kocsis Lajos.

A III. kerületben (választási helyiség a kapa-utcai városi iskola):

1. Mülek Lajos dr
2. Kabdebó János dr
3. Reicher Ferencz
4. Ifj. Krivány János
5. Zikó János
6. Stoll Károly
7. Radován Mita
8. Moldován József.
9. Illics Arzen.

A IV. kerületben (választási helyiség a Kossuth-utcai városi iskola):

1. Barabás Béla dr
2. Boros Vida
3. Böhm Lajos
4. Greiner Károly
5. Halmay Andor
6. Hegedüs László
7. Keresztos Gyula dr
8. Medveczky Ede
9. Pekár Károly
10. Záray Ödön.

Figyelmeztetjük pártunk tagjait, hogy csak az itt közlöttek a hivatalos listák, a választásnál csak ezekkel szavazzanak. Minden

egyéb lista magánosoktól ered és nem a párttól.

A függetlenségi párt hivatalos listáiból a következőket küldték be hozzánk:

Az I. kerület jelöltjei: 1. Varjassy József. 2. Grünwald F. 3. Schwartz Jenő. 4. Schusztér Henrik dr. 5. Ring Géza. 6. Nemes Zsiga. 7. Tones Ede. 8. Pollák Vilmos.

A II. kerület hivatalos jelöltjei: 1. Péterffy Antal. 2. Lukácsy Miklós. 3. Bauer Gyula. 4. Marschall Lajos dr. 5. Heeger Ernő dr. 6. Szöllősy Károly. 7. Ravasz Imre. 8. Szalay Károly. 9. Vizer Lajos.

— Személyi hír. Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester tegnap reggel Szegedre utazott, hol a Százszáz küldöttségi ülésén vett részt. A polgármester az esti vonattal érkezett vissza.

— A hivatalos lapból. Ő császári és apostoli királyi Felsége: úrményi Úrményi Bernát országgyűlési képviselőnek és úrményi Úrményi Ferencz 13. sz. huszárezredbeli főhadnagy, a kamarási méltóságot díjmentesen legk. adományozni méltóztatott.

— Az aradi vértanúk albuma — oroszul. Zichy Mihály, Pétervárott lakó hazánk fia levelet írt az Aradi vértanúk albuma szerkesztőjéhez, Varga Ottó gimnáziumi professzorhoz, melyben tudtára adja, hogy egy orosz kiadó le szeretné fordítani az albumot s kéri a képeket, melyek a kiadáshoz szükségesek. „En személyesen nagyon örülnék — írja a művész — ha ez létre jönne, hogy éppen az itt már elmosódott 48/49. események felelevenítésének és a némely eltörpített nézetek az esemény komolysága felett korrobaltassanak.” Az album szerkesztője készséges előzékenységgel minden anyagot rendelkezésére bocsát az orosz kiadónak, hogy az album mentül hamarabb jusson az orosz olvasók kezébe.

— Téry Ödön dr, a difteritisz-járvány-ellenőrzésére kiküldött országos felügyelő már a legközelebbi napokban Aradra érkezik. A miniszteri kiküldött jelenleg Szegeden van, hol a difteritisz terjedése és megszüntetése ellen tett intézkedések felett teljes megelégedését nyilvánította.

— Orgona-felavatás. Az aradi ev. ref. egyház új orgonájának felavatása holnap, vasárnap délelőtt a következő sorrend szerint történik meg:

1. Kezdő ének. „Szent Isten noha néked...”
2. Alkalmi karének. Énekli az Aradi dal-egylet.
3. Gyülekezeti ének. Az „Erdélyi Énekes-

TÁRCA.

— December 17. —

Narkissos tiszteletes.

(Oross elbeszélés.)

[3] — Irta: Bika László. —
 (Vége.)

A tiszteletes engedelmeskedett, kivette a kis pakkot öltönyéből, kigöngyölte reszkető kezeivel, s az egészet a köré tette: levette papi sipkáját s fedtelen fővel, összekulcsolt kezekkel várta a parasztot. Egy ima, egy büns kívánság tört ki ajkán: „Oh, bárcsak meghalt volna.” De hangját visszafojtotta, kérte az ég segítségét, keresztet vetett, elővette imádságos könyvét, s olvasta a halotti imákat. Olvasott, de mindig a viskóra gondolt. Miért kék Athanasios oly soká? Közeledni akart a viskó ajtajához, de kétségbeesve megállott a kert közepén. Innen akarta az öreg parasztot faggatni, kérdezni, de nem mert szólni...

A paraszt kijött a viskóból. Kérdőleg nézett fel reá a lelkész.

— Esméletlen. Minden módot felhasználtam, hogy felköltsem, szava érthetetlen, de szemei villogtak, mikor hallá, hogy itt vagy lelki atyám. Jere, add meg neki az utolsó kenetet.

A tiszteletes kezébe vette a szent tárgyat s bement a viskóba. Csak arczsine mutatva, hogy irtózik. Lépése határozott volt, kezei nem reszkettek többé, nem késedelmezett. Az a szentéret, hogy hivatását, működését az istennek ajánlotta, legyőzte lelkében a gyávaságot.

A mikor az ajtóhoz ért, az öreg megérinté a kamzsás ruháját. A pap a küszöbön megfordult.

— Lelki atyám, arczáról ne vedd le a kendőt. Szívemre kötötte, hogy takarjam be, mikor jössz, nehogy valahogy láthasd.

— Jól van, szólt a pap. Tedd be az ajtót s addig, míg nem hivlak, ne jér be.

S belépett a viskóba. Athanasios leült a kerti köré s várt. Ora hosszat ült. Nyugtalan lett, hogy a pap oly soká oda marad. Szeretett volna bemenni, de parancs ellenére nem akart tenni. Ült tovább s nézte a kék tengert, a melyet felkorbácsolt a szél s a levegőt lehűtötte.

Az egész természet örült, vig volt minden, egyedül a szegény belpoklos haldoklott a kunyhóban.

Egyszer az öreg léptet hall közelében. A tiszteletes asszony volt. Felkelt s elébe sietett.

— Mi lelt téged, — tiszteletes asszony, hogy ily hosszú utat egyedül s gyalog megtettél?

— Reméltem, hogy utolérlek benneteket. Ebben a reményben értem egész ide. Hol van a tisztelendő ur?

— A belpoklosnál a viskóban.
 — Él-e vagy pedig már meghalt?
 — Hazudnom kellene, ha az igazat megmondanám.

— Nem akarsz te a betegnél lenni?
 — A tisztelendő ur megültötte.

A tiszteletes asszony hallgatott s aztán kis idő múlva szólt:

— Itt töltitek az éjt?
 — Nem tesz semmit. A hold úgy is világít. De te, miért jöttél te, tiszteletes asszonyom?

— Felhoztam a kamzsát!
 S előmutatott egy papi öltönyt, mely szépen össze volt hajtogatva.

— Miért hoztad el, hisz nincs oly hideg, hogy kettőt vegyen magára?

— Talán szüksége lesz rá, szólt a tiszteletes asszony.

— Kissé megszakadt a beszélgetés. Majd Athanasios vette, kezébe a fonalat s szólt:

— A másét félelemből nem akarod?

— Mit tudok én? Az olyan betegség, hogy a ki azt a ruhát, melyben a beteg melett volt, hordja, könnyen megkapja a betegséget.

Beszélgetésük alatt elérkeztek a kert bejá-

könyv" 221. énekének két első verse, a 42. Zsol-tár dallamára.

4. Régi prot. ének. Énekli B u j a Sándor ur.
5. Imádság s alkalmi egyházi beszéd.
6. Karének. Énekli az Aradi d a l e g y l e t.
7. Magán-ének. Énekli N a g y András szalontai kántor ur.
8. Gyülekezeti ének. A 179. Dicséret 10 verse.

— A tornaegylet házi ünnepélye. Ma este 6 órakor tartja meg az aradi tornaegylet első házi ünnepélyét a tornacsarnokban. Az ünnepélyre, mely iránt a közönség körében élénk érdeklődés nyilvánul, mindenkit szívesen lát a rendezőség. Az ünnepélyre vonatkozólag hivatalos helyről a következő értesítést vettük:

Az „Aradi Tornaegyesület“ ma este tartja házi tornaünnepélyét a lyceumi tornacsarnokban. Ezen ünnepélyre, miután külön meghívók nem bocsátatnak ki, az egyesület összes tagjai és azoknak családtagjai, valamint a művelt közönség ez uton is tisztelettel meghívottnak. A házi ünnepély pont 6 és fél órakor kezdődik. Az ünnepély lefolyása után a tornaegyesület tagjai részére Nagy Lajos vendéglőjében társas vacsora rendezetik, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottnak. Aradon, 1892. évi deczember hó 17-én. R o b i t s e k Agoston elnök, N a g y Sándor titkár, művezető.

— A város nélkülözhetlenjei. H i e r o n y m i Károly belügyminiszter leiratot intézett a városhoz, hogy egy esetleges mozgósítás esetén kiket nem nélkülözhet a város. De nem csak a hadköteles városi hivatalnokok nélkülözhetlenségére kíváncsi a miniszter, hanem azt is óhajtja tudni, a népfelkelő hivatalnokok közül kiknek működésére van állandóan szükség. A hivatalnoki körökben ez a két leirat nagy konsternációt okozott, mert arra a messzemenő magyarázatra tértek: hogy itt a — h á b o r u. Pedig hát erről szó sincs.

— A hárem örültje. A napokban megemlékeztünk arról a rejtélyes drámáról hogy R o s k o v i t s Péter a r a d i vasuti hivatalnokot, midőn szabadságidejét töltötte Belényes környékén, megdermedve találták az országúton. A szerencsétlent felélesztették s midőn élet szálit tagjaiba, kitört rajta a legnagyobb foku ő r j ö n g é s. A szegény ember agyrendszere reménytelenül megbomlott. Aligha lesz vissza adható a társadalomnak, melynek hasznos munkása volt. A részvétet keltő esetről Belényesről a következőket írják:

Sokan mennek itt a kórházba, hogy lásák és főként, hogy hallják ezt a különös beteget, a ki a legképtelenebb fantáziákat kergeti. Látogatóit rendszeresen ezzel fogadja:

— Eunuch, parancsolom neked, hogy a háremterembe vezess!

Mert azt hiszi magáról, hogy ő O z m a n

retáig. Foglalj helyet e kövön, tiszteletes asszonyom. Talán fáradt is vagy?

— Nem, nem vagyok fáradt. Bemehetek, Athanasios?

— Nem, megtalálna haragudni a tiszteletes ur. A tiszteletes asszony leült. Szemei a viskó ajtajára szegeződtek. Nyugtalan volt. Az öreg talán esztózott is a nő nyugtalan-ságában.

— Ne ijedj meg, szólott a férfi. Megnézem, mi történik oda benn.

Lassan, vigyázva közelgett a viskóhoz, erősen neszelt, de nem hallott semmit. Mikor az ajtóhoz ért, megállt. A tiszteletes valamilyen oly gyöngye hangon beszélt, hogy az öreg semmit sem értett belőle. Az ajtón bekukucskált. A belpoklos arcát nem láthatta, a tiszteletes elfedte előle. Ez a földön térdelt, s egészen a beteghez hajolva imádkozott. A fehér takaró, melylyel Athanasios a haldoklót befedte, a földön hevert. A paraszt visszahúzódott, s lassan betette az ajtót. A tiszteletes asszony megvárta visszajöttét a kövön ülve.

— Mit láttál? — kérde a nő.

— Semmit.

Alighogy kimondá, kilépett a pap a kunyhóból s lassan léptekkel haladt a kertben. Papi ruháját nem hozta, azt ott hagyta, de összekulcsolt kezei közt ott volt az imakönyv s a tok, melyben az ostya volt.

p a s a, a ki éppen háremében időzik. Midőn beléptek hozzá (hölgyek is voltak jelen), mosolyra derült a beteg arcza.

— Ti vagytok édeseim? Nézzétek sebet; a csatában kaptam... Szenvedek, kínosan szenvedek. De ti megtudátok gyógyítani. Nem orvossággal, hanem rajongó szeretettel. Oh szeressetek! A lábatok elé rakom Azsia minden drága gyöngyét...

A hölgyek megrémültek, de az ápoló biztatta őket, hogy nincs mit tartani. Aztán a szerencsétlen beteg hosszasan elbeszélte, mily nagy ur ő Törökországban. Hat lófarku pasa, akinek udvarlására leszálnak a tüzek az égből...

Majd más rögeszme ragadja meg megzavart agyát. Vérpirosra változik arcza. Idegeit láz veszi hatalmába. Egy véres drámát beszél el, melynek áldozata az ő szerencsétlen neje. A kit tolvajok konczoltak fel. Gyermekai csak úgy tudtak megmenekülni, hogy míg ő küszködött a rablókkal, a gyerekek kiszaladtak.

De mit ért az? A hivatal pénzét ellopták s most vádolják őt sikkasztással. El van fogva. Tudja, hogy el van fogva. Hogy őt nem eresztik. Pedig leánya az emeleten várja. Eppen most menyasszony. Most teszik fejére a mirtus koszorút. Szegény gyermek! Mikor legjobban örülhetne boldogságának, apját egy nagy gyanu börtönben tartja.

Görösös csuklások és könyvek között beszéli ezt a szerencsétlen ember. A ki csak hallja, a szánalom fogja el. Roskovits Péter állapótát roménytelennek mondják. Legközelebb felfogják szállítani az angyalföldi tébolydába.

— Kurta farsang. Harminczkilencz rövid napig fog tartani jövő évben a farsang. Bizony kurta lesz Karneval herczeg pündösdí királysága. A mulatni vágyó arany ifjuság neheztel is ezért a kalendáriumszínálókra, de annál hálásabban gondolnak rájuk a leányos papák, a kiknek Karneval udvarának fénye a zsebükbe vág. No de korai a hálálkozás, mert minél rövidebb a farsang, annál messzebb nyulik be a börtönbe.

— A posta karácsonya. A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából, miuthogy ilyenkor a forgalom rendszerint igen nagy mérveket szokott ölteni, a gyorsabb és könnyebb szállítás és kézbesítése céljából a következőkre figyelmeztetjük a közönséget: Pénzt legcélszerűbben postautalvánnyal, csomagot minden esetre legalább erős papírosban szorosan megkötve kell küldeni. Kiváló gond fordítandó a címzésre, melynek pontosnak s ha csak lehet magára a csomagra kell írva lenni. Ajánlatos, hogy ezenkívül a cím egy cédulán a küldemény belsejébe is elhelyeztessék, hogy esetleg ily módon legyen megtudható a címzett neve é lakása. A csomagok tartalmát élelmiszereknekél azok mennyiségét is meg kell jelölni.

— Nyugalomba vonuló táblabíró. A debr. kir. ítélőtábla bírói karában a közel jövőben

Nyugodtan, kimérten haladt, miközben a szél szépen megnőtt hajával játszott. Egész más embernek látszott.

Neje és az öreg felé közeledett, a nélkül, hogy neje megérkezése felett egy kisse is csudálkozott volna. Egyikük sem ment eléje, nem kérdeztek tőle semmit, de várták, míg megszólal.

— Boldogabb hazába költözött, — szólott a pap.

Athanasios és a tiszteletes asszony hal-kan letérdeltek, keresztet vetettek.

— Holnap reggel újra eljövünk, s eltemetjük — folytatá — s szavában volt valami komoly, valami különös.

Sohasem halotta neje ily határozottan beszélni. Szemébe köny lopózott. Erezte, hogy ez az eset lelkében teljesen megerősítette, hozzon bármit az élet, el tudja viselni.

— Itt töltsem az éjjelt? — kérde Athanasios.

— Maradj, korán jövök.

S mikor látta, hogy a felesége kibontja az összegöngyölt papi ruhát s vállára adja:

— Jól tetted, — mondá — mert a másikká a halottat takartam be.

S a tiszteletes és tiszteletes asszony gyalog mentek együtt hazafelé.

személyváltozás várható. Ugyanis, mint értesülünk, dr H o r v á t h Dezső, a kiváló képzettségű kir. táblai bíró, betegeskedésére hivatkozva néhány nappal ezelőtt kérvényt adott be nyugdíjaztatása iránt.

— Vermérgezés. Egy fakerti asszony, kinek nevét, midőn lapzártakor e sorokat írjuk, nem sikerült megtudnunk, beteg férjét higanykenőccsel akarta meggyógyítani, s e célból egyik gyógyszerárban be is szerezte azt. A kenőcsben oly nagy volt a higany tartalom, hogy a férj pár órai szenvedés után v e r m é r g e z é s b e n k i m u l t. Az aradi kir. törvényszék, mint büntetőbírószak részéről, hol az eset jelentve lett, U r s z i c s Vazul vizsgálóbíró, P a r e c z Gyula dr. törvényszéki orvos küldetett ki a helyszínére. Az előnyomozás és a boncolás megejtésére az esetről bővebb részletek legközelebb várhatók.

— Lefokozott román memorandumos. R a j k u Sebő tiszti rangjától megfosztott tartalékos hadnagy a 25. honvédgyalogos népfelkelő parancsnokság legénységéi állományába osztatott be.

— A vízvezeték ügye Nagyváradon már előbb van, mint Aradon. Levelezőnk jelentése szerint Nagyvárad törvényhatósági bizottsága tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén v é g l e g elhatározta az évek előtt tervbe vett vízvezeték létesítését. Az e célra szolgáló telkek vásárlására tizennyolcezer forintot szavazott meg a közgyűlés. A vízvezeték létesítése, melyhez már jövő évben hozzáfognak, közel fél millió b a kerül.

— Az idei télben igen nagy a változatos-ság, még pedig rövid időközökben. Az első nagy hidegre jött a hóvihár, elrontva az utakat, megállítva a vonatokat és tömérdek kótséget okozva úgy a vasutaknak, mint a városoknak. Most pedig, mikor a hó eltakarításába kezdtek, úgy ellágyult az idő, mint egy jószívű némbér. Majdnem langyos a levegő, a minék folytán a hóolvadás megindult, nagy bosszúságára a járó kelőknek. Locspocs időközönként be egész dühvel, és kitartással, nagy meglepődésére a nátha-bacillusoknak, a melyek vigan teszik meg kötelességüket. Persze, ez az esőre álló állapot sem tart sokáig s most következik a fagy, a mely sikossá, jégpályává teszi az aszfaltot, előidézőve ember-potyogást.

— A siket-néma iskola növendékeinek karácsonyfájára s a szegénysorsuaknak ruhával, író- és rajzeszközökkel való segélyezésére újabban beküldeni méltóztattak: R e i n e r Edéné 1 frtot, N o z d r o v i c z k y Janka 1 frtot. A jószívű urhölgyek ezen adományait köszönettel nyugtázza az iskola igazgató-sága.

— Megyebizottsági tagválasztás. U j - A r a d o n — mint nekünk írják — megyebizottsági tagoknak Hesz Józsefet, Hoffmann Miklóst, Hartmann Ferenczet és Schadt Adámot választották meg.

— A jövő év kalendáriumából. Az 1893. év közönséges év 365 nappal vagy 52 héttel és 1 nappal. Uralkodó planéta a Merkúr. 1893-ban két napfogyatkozás lesz, egy teljes április 16-án és egy gyűrűalakú, október 9-én és 10-én, mely nálunk nem lesz látható. Holdfogyatkozás 1893-ban nem lesz. Húsvét vasárnapja ápr 2-re, áldozó csütörtök maj. 11-ére, pünkösd vasárnap május 21-ikére. Urnapja jun. 1-jére; advent első vasárnapja decz. 3-ikára esik. Hamvazó szerda febr. 15-ikére esik, a farsang tehát csak 39 napig tart.

— Borsókás hus. Az aradi minorita atyák tegnap disznót akartak ölni. Meg is vásároltak a hetipiaczon egy cigánytól két hizott sertést. A cigány a pénzzel odább állott, a levágott sertések husát — mint borsókást, — a hatóság megsemmisítette. A cigányt keresik.

— Jávahagyott alapszabályok. A belügyminiszter az aradi szabómunkások alakulóban lévő szakegyletének alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátva tegnap küldötte le Aradváros tanácsához.

— Lassan hajts. L i n g u r á r Illés tegnap a Templom-utczában löversenyt rendezett. Az uri passzióért a kihágási bíró lecsukatta.

— Pályázatok. A dévai kir. pénzügyigazgatóságnál VI. osztályu adóügyi állásra 2 hét alatt. — A maros-újvári m. kir. bányahivatalnál III. osztályu számtáviszt állásra 2 hét alatt. — A trencsényi kir. ügyézségnél ügyézi állásra 2 hét alatt. — A dévai m. kir. pénzügy

igazgatóságnál fővigyázói és vigyázói állásra 6 hét alatt. A monostor-apáti (Zalavármegyében) postamesteri állásra 3 hét alatt. — A beszercebányai m. kir. adóhivatalnál VI. osztályu adótitkari állásra 2 hét alatt. — A ságrábi kir. fővármihivatalnál vámmellenőri állásra 4 hét alatt. — A hajdu-szoboszlói kir. járásbírósnál albirói állásra 14 nap alatt.

—x— Lapunk mai számához a helybeli és vidéki előfizetők részére a „Pesti Hírlap” előfizetési felhívása van mellékelve.

Gyászrovat.

Buczurka Ferencz ménesi jegyző, az arad-megyei jegyzői kar egyik tevékeny, munkás tagja — mint részvétellel értesülünk — tegnap reggel Aradon szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. A gyászbeszéd részletei a következők: Buczurka Ferencz tegnapelőtt este segédjével együtt Aradra jött be a Nádor szállodában szállt meg. Este egészen jól érezte magát s éjjel is nyugodtan aludt. Tegnap reggelre kelve arról panaszkodott, hogy gyengélkedik. De mégis felkelt az ágyból s öltözködéshez látott. Mosdás közben megtántorodott. Majd a dívánhoz támolygott, a hol összeesett és hirtelen meghalt. Segédje kétségbeesetten lármázta össze a szálloda személyzetét. Orvos után futottak. Csakhamar meg is érkezett Tisch Mór dr. kerületi orvos, de már csak a szívszélhűdés következtében rögtön beállott halált konstatálhatta. A szomorú esetről Ramer István rendőrhadnagy vette fel a helyszíni jegyzőkönyvet. Buczurka Ferencz hulláját az éjjel szállították haza Ménésre. A váratlan gyászhir Aradon villámgyorsan terjedt szét s mindenütt mély részvételt keltett. Nyugodjék békében a megboldogult!

A halálózásról mély részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Ozv. Buczurka Ferenczné szül. Kradigaty Helén és leánya Mariska, anyósa özv. Buczurka Józsefné, sógorai Buczurka József, neje és gyermekeik, Nagy József és neje szül. Buczurka Róza, Patruban Ferencz és neje szül. Buczurka Aranka és gyermekeik, úgy számos rokon, ösmerős és jóbarátok nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik a felejtethlen férj, atya, gyermek, testvér, sógor nagybátya, rokon és jóbarát Buczurka Ferencz ménesi jegyzőnek 1892. december 16-án, d. e. 9 órakor munkás életének 47-ik s boldog házasságának 2-ik évében szívszélhűdés következtében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai december hó 18-án, d. u. 1 órakor fognak a helybeli temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodjék csendesen! Ménész, 1892. december 16-án.

Egyletek, Társulatok.

— A Kölcsey Egyesület szombaton, decz. 17-én délután 5 órakor ülést tart következő tárgysorozattal: 1. Elnöki szó. 2. Jegyzőkönyvek hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztáros jelentése a pénztár állásáról és a tagok számáról. 5. Dr. Márky Sándor jelentése a kolozsvári jubileumról. 6. Egyesületi ügyész jelentése a Varga — gróf Vécseyné ügy és a Vértanu Album III. kiadásának tárgyában. 7. Intézkedés a XIII. közgyűlés megtartása tárgyában. 8. Zichy-alapítvány oklevél bemutatása. 9. Új tagok fölvétele. 10. Indítványok. Aradon, 1892. december hó 14-én. Szóllósy Károly, titkár.

— Az aradi kaszinó-egylet f. hó 18-án délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai és a kilépésüket bejelentett tagok közül azok, kiknek első három évi ciklusa még nem telt le, tisztelettel meghívattak. Az igazgatóság.

— Az aradi „Philharmonia egyesület” f. hó 17. szombaton este 8 órakor ének próbát tart, melyre a működő togozat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola dísztermében tartatik meg.

— Az „Aradvideki Tanítóegylet” igazgató választmánya szombaton, f. hó 11-én d. u. 1/2 órakor a Templom-utcai fiúiskola V. osztályában rendes ülést tart, melyre t. czímet

tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgyak: 1. „A falusi gyermekek, mint diákok.” — be-terjeszti Kraus Jakab. (Világos). 2. A gyümölcsfatanyésztés és a faiskolák — be-terjeszti Kovács Ferencz. 3. Pénztári és folyó ügyek. 4. Jelentések. 5. Indítványok.

— Az aradi polgári jótékony egylet ülése. Az aradi polgári jótékony egylet tegnap délután 5 órakor választmányi ülést tartott a városház emeleti kistermében. Tárgyalás alá került több folyamodvány. A választmány ezeket részben teljesítette, részben pedig kellő indokolás hiányában elutasította. Új tagokul ajánlottak: Fekete Károly, Fekete Ilona, Pietrzák Mária, Kohut Irma, Mészáros László, Szilágyi Sándor, Bátorfi Imre, Nikolits Péter, kiket a választmány egyhangulag akceptált. Ezuttal szóba került a választmány sorsa is, melynek mandátuma ezalkalommal lejárt. Az ügy a közgyűlés elé fog kerülni. Az ülés fél 6-kor véget ért.

— Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet t. tagjai ezennel tiszteletteljesen felkéretnek, hogy hátralékaikat ez év lefolyása előtt annál inkább kiegyenlíteni sziveskedjenek, mivel különben alapszabályaink 18. és 19. §-ai érvénybe lépnek és ezenkívül a jövő év elején megtartandó rendes közgyűlésen sem vehetnek részt. Arad, 1892. december 15-én az elnökség.

— A Kölcsey dalkör működő tagjai tisztelettel felkéretnek, hogy fontos értekezései céljából ma, szombaton este 8 órakor a rendes helyiségben pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. A tárgy fontossága kívánatosá teszi, hogy a tag urak kisebb indispositio esetében is megjelenésükkel érdeklődésüket documentálják. A karvezető.

Mulatságok.

— Vasutasok társas-estélye. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága és tisztikara ma, szombaton tartja meg általunk már jelzett társasestélyét a Fehér Kereszt szálló külön termében. Az estély 8 és fél órakor kezdődik.

— Tánczestély a várban. Az aradi tiszti kaszinó ma tartja az idei sz. szonban második tánczestélyét. A tánczot a katonazenekar hangversenye előzi meg. Az igen sikerültnek ígérkező mulatságon szépen lesz képviselve a polgári elem is.

— Kalikó-estély. A kis-zombori „Emilia” kisedő-egyesület saját óvodája javára január hó 7-én az Ugrik-kávéház termeiben jótékony célú, zártkörű kalikó-tánczmulatságot rendez.

Színház.

A színház műsora:

December 17. (Szombat) Parasztbecsület, opera: Huszárszerelm. vigjáték.

December 18. (Vasárnap) Délután Szép Helena, operette; este Sárga csikó, népszínmű.

Erdő szépe.

— Decz. 16. —

Az esti előadásban legelőször a rendezőt kell megdicsérnünk. Nem csak azért, mert Feuillet e romantikus, de eléggé hatásos színművét ügyes rendezésben láttuk, hanem azért is, hogy a 8 kép daczára 10 óra után véget ért az előadás.

Pethes (Morel György) vállain nyugodott az előadás sorsa s az eredménnyel meg lehet elégedve. Szépen, nyugodtan szavalt, hangjával igen mérsékeltén bánt, fellépése, modora megnyerő volt. Többször megtapsolták.

Somló (Albin marquis) fesztelen eleganciával mozgott a bűszke, de nemes szívi arisztokrata szerepében. Olyan volt minden jelenetben, minőnek lennie kellett.

A rányi Bella (Lujza) és Haraszthy Hermin (Pálma) a szokott jók voltak. Az érzékenyebb jelenetekben illendően megrikatták a publikumot.

A keretből első sorban Rózsa (Hoel) emelkedett ki, azonfelül Szepesi (Hugó gróf), Bónis (Jób) s Föllinuszné (Penmarcha grófné), ámbár ez utóbbi kissé öregesebb maszkot választhatott volna. A színház félig telt meg. (v.)

— Rakodczay Pál végre színházhoz jutott! A szabadkai színházat nyerte el, tíz pályázó közül.

IRODALOM.

„A beszéd hibái” cím alatt nagyobb munka fog legközelebb napvilágot látni Róboz Józseftől, az aradvárosi körzeti sikeknéma-iskola igazgatójától, mely részletes, elméleti s gyakorlati utmutatás a beszéd különböző hibáinak leszoktatására. 20—22 nyomtatott ivnyi terjedelemmel felöleli a kiejtés összes hibáit, s biztos utmutatást nyújt szülőknak, tanároknak, tanítóknak a gyermekek beszédhibáinak didactica i uton való gyógyítására, míg ellenben hibás kiejtéssel beszélő felnőtteknek módot nyújt arra, hogy maguktól leszokhassanak, életpályájukra gyakran végzetes és őket a neveltségessé válás veszélyével fenyegető beszédhibáikról. A hasznos könyv Réthy L. és fia kiadásában fog megjelenni.

— A Magyar Génusz. Van a fővárosban egy gyönyörűen kiállított lap, a „Magyar Génusz”, Hevesi József és Karczag Vilmos nagyon tudják, hogy mit kell a közönségnek nyújtaniok, hogy a lap érdekes és vonzó legyen. Hogy egy illusztrált képes hetilap képei lehetnek ugyan változatosság okáért szép kompozíciók, de a közönség kedvében járnak, s a közönség jó szolgálatára cselekszenek, ha az események illusztrációt adják mindig. Es ebben különbözik a „Magyar Génusz” minden más hetilaptól, s főleg a külföldi hasonló vállalatoktól, melyek, fájdalom, még mindig nagy számban van elterjedve hazánkban melyet ép a „Magyar Génusz” ugyancsak hatalmas erővel kiszorít a jobb magyar családoknál. — A „Magyar Génusz” ma-holnap már második évfolyamába lép s így most már szép mult-ra hivatkozhatik. — Vagy nem szép mult-e az, ha elmondhatja, hogy egy év alatt több mint ezer képet hozott művészi kivitelben, s nem-e páratlanul áll a magyar sajtóban, hogy elmondhatja, mikép alig van széles e hazában egyetlen író is, a ki az egy év alatt ne dolgozott volna a Magyar Génuszba. A „Magyar Génusz” már a karácsonyi számban megkezdte új regénye közlését. Szerzője dr. Várady Antal, a korszerű író, ki esztal oly tárgyat dolgozott föl, melyhez magyar író nem igen férhetett hozzá. A regény címe „Sancta Veritas” és tárgya a mily lélekemelő, ép oly érdekes költői és rejtélyes. A nagy díszszel és fénynyel kiállított karácsonyi számot a lap kiadói hivatala minden új előfizetőnek megküldi. A „Magyar Génusz” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. (Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Aradi-ut. 8. sz.)

— A hercegprimás könyve. Az idei karácsonyi könyvpiacon egyik legértékesebb munkája van előttünk: érdekes először fenkelt lelkű szerzője nevével, másodsor magának a munkának belbecsénél fogva. Vasszary Kolos, Magyarország hercegprimása írta e könyvet a magyar ifjúság számára, gazdagítván vele ifjúsági irodalmunknak ép azt az ágát, mely mindamellett hogy a legfontosabb, mégis aránylag a legszegényebb: a hazafiast. És valóban kevés író ismerünk — nemcsak magyart, hanem idegent is, — a ki annyira értene hozzá a hazaszeretet érzelmét átplántálni a gyermekszívekbe, mint Vasszary Kolos. E „Történelmi életrajzok”-at az első betűtől az utolsóig bizonyos szent ihlet lengi által: az a mély szeretet minden iránt, a mi magyar, melyet csak az tud valóban kifejezni, aki maga is átérzi. A könyv tartalmához méltó a kiállítás is: maga a primás öcsce, Vasszary János látta el díszesnél díszesebb képekkel, a kiadó Wodianer-czég pedig szép papíron, tiszta nyomással és izléses kötésben bocsátja közre. Ezek után tán felesleges kifejeznünk abbéli hitünket, hogy e könyv nem fog hiányozni sehol, egyetlen magyar ifjúsági könyvtárból és hogy ennél szebb ajándékot nem tehetünk gyermekeink karácsonyfája alá. Magyarország hercegprimása e könyvből igaz vallásosságot, mély honszeretetet fognak ok magukba szívni! A könyv ára 2 frt 80 kr. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrásy-ut. 21. sz.

— Elbeszélések a görög világból, az ifjúság számára, Charlotta M. Yonge után Hampelné Pulszky Polixena. E kötet huszonkilenc elbeszélése valóban mintája a gyermekek felfogásához mért egyszerű, közvetlen előadásmódnak; minden abban tiszta, szabatos, könnyen érthető stílusban van elmondva, a melynek az aegol ifjúsági írók oly nagy művészei. Minden elbeszélés több igen

csinos képpel van diszítve, melyek nagy része régi szobrok, mozaikok stb. másolatai. E mellett igen sikerült színes czimlap teszi tetszetőssé a kötetet, melyet a kiadó W o d i a n e r-czég (Budapest Andrassy-ut 21.) 1 frt 60 kr-ért bocsát áruba.

— **Természettudományi olvasmányok.** A természettudományok óriási föllendülése nemcsak a felnöttek körében növelte az e szakma iránt érdeklődő olvasók számát; diákjaink is szívesebben forgatják a villamosság vagy a mágnesség csodáinak leírását, mint pl. valami amerikai „Börharrisa” történetét. Ez igen üdvös tudományismeretnek van hivatva tápot nyújtani az a „Természettudományi Olvasmányok” cz. vállalat, mely a buzgó W o d i a n e r-czég tavaly oly rendkívüli sikerrel indított meg s melynek most egy új kötete van előtünk. Ez a kötet még sokkal gazdagabb tartalmu az előbbinél: nem kevesebb mint huszonöt érdekesnél érdekesebb cikk van benne, melyeket hevenőt díszes kiviteli illusztráció tesz tanulságosabbá. A gyönyörű színes be-kötésű táblával ellátott könyv ára 2 frt 20 kr. Megrendelhető L a m p e l R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedésében, Budapest, Andrassy-ut 21.

— **A „Kis Almanach”,** melynek tavaly megjelent első kötetét a magyar gyermekvilág oly nagy lelkesedéssel fogadta, az idén is beköszöntött, még pedig az előbbinél is díszesebb köntösben, gazdagabb tartalommal. Ismét husz magyar író adott egymásnak találkozót e könyvben, élőkön magával Jókai Mórral. Az idei kötet is szép képekkel van diszítve, melyek természetesen magyar írók rajzonjából kerültek ki: C s e r é p y Árpád és S z o b o n y a Mihály alkották meg az illusztrativ diszt. Ha már most figyelembe vesszük, hogy a 182 oldalra terjedő könyv a legcsejesebb színnyomatu bekötési táblába kötve csak 1 frt 50 kr-ba kerül: bizvást elmondhatjuk, hogy a „Kis Almanach” nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb ifjúsági ajándékkönyv. Kiadja a Budapesti Lampel-czég (Andrassy-ut 21.)

— **Képeskönyvek.** A W o d i a n e r-czég kiadásában, melyből már ifjúsági irodalmunknak annyi díszesebb munkája került ki, legújabbán négy kis képeskönyv látott napvilágot, melyek e téren valóságos újítást léptetnek életbe. Egynek-egynek ára csak ötven krajczár, tehát oly ár, melynek eddig három és négyszeresét fizették hasonló művekért. A négy füzet címei: A Császár, a Cziczus, Tercsi könyve, A Mikulás bácsi könyve.

Törvénytörvény.

— **Kontár orvos.** T ó t h József olyan ember hírében állott Világosan, a ki jól tud sebeket gyógyítani. S c h a n e r Józsefné tehát mikor a keze megdagadt, nyomban a kontár orvos után küldött. T ó t h addig kezelte a kart, míg teljesen el nem fehéjesedett s tudományával együtt az aradi törvénytörvény elé állították. Tegnap volt a végtárgyalás, melyen a tudós férfit gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért 6 havi börtönrre és 50 frt pénzbüntetésre ítélték. Ilyen honoráriumért nem érdemes gyógykezelné. Felebbezett.

Utolsó posta.

— december 16.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schöber Ernő, Molnár Antal, Bernáth Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Csáky Albin gr., Hieronymi Károly.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A költségvetés.

T ó t h János a költségvetés alkalmából szól a kormány általános politikájáról s a leggondosabb vizsgálatból arra a következtetésre jut, hogy ezen a kormányzati alapon egészséges, hatékony nemzeti politikát lehetetlen folytatni. Ennek a következtetésnek igazságát bizonyítja Tisza Kálmán szavaival, aki ellenzéki szereplése alkalmával maga elismerte, hogy ez a közös alapsokkal több akadályt nyújtott nemzeti fejlődésünk elé, mint a mennyi jogot biztosított nekünk. De maga Deák Ferencz sem értelmesebb a kiegyezést másként, minthogy az a minimum, amit kívánhatunk és hogy ez a minimum lépésről

lépésre nagyobbítandó és fejlesztendő. Ezzel szemben a kormány a merev csőkönyvesség álláspontját foglalja és szigorúan ragaszkodik a kiegyezéshez annak utolsó jöttáig. A lefolyt 25 év, melynek alapja a változatlan kiegyezés vála, minket arra tanít, hogy bizony, amit csak lehet, változtatni kell ennek szűk keretein. Fizetünk iszonyatos quótát anélkül, hogy akár a külügyben, akár a véderőben megvolna az a szerepünk, a melyre minket a többi jogczim között ez a quota is jogosít. Legnagyobb csorbát a kiegyezés és a lefolyt 25 év közjogunkon üt, amelyet lépten-nyomon megrövidítenek. Sorra szedi aztán a tárczákat s egymásutánban sorolja, föl azokat a fogyatkozásokat, amelyek szerinte megvannak. Az egyházpolitikai kérdésekben egyetért a kormánnyal s az a véleménye, hogy a kérdések megoldása nem sérti a katolikus egyházat (Helyeslés.) A lefolyt 25 év tanúsága arra bírja, hogy a költségvetést ne szavazza meg. (Helyeslés a szélső balon).

Z i c h y Jenő gr. a költségvetést megsavazza, mert a kormány iránt bizalommal van s mert a kormány programját helyesli. Ezzel be is végezhette volna, ha Szmalovszky Valér tegnapi beszédében nem mond egyet-mást, amire reflektálnia kell. A felvidékről szólva, a dolgok állapotának szanalására a kormányt sürgeti. Nálunk mindent a kormánytól, az államtól várnak és ez nagy baj. A kereskedelemnek nem lehet szemétre hányni, hogy az pang. Utal a statisztikára, amelynek tanúsága szerint kivitelnk évről-évre nagyobb, mint behozatalunk s hogy a kivitel 1886. óta százmilliónál többet emelkedett. Bajunk az, hogy külföldi iparosok özönlik az országot el, azok itt megszedik magukat s aztán a pénzünkkel visszamennek hazájukba. Ennek kell elejét venni. Ennek a helyzetnek felismerése birta rá szólót, hogy mentől több magyar iparost teremtsen, is ebben az irányban Barossnak érdemei mérhetetlenek. Magyar iparosokat kell teremtenünk s ezzel megtettünk mindent, hogy iparunkat emeljük. A költségvetést elfogadja. (Élénk helyeslés.)

V a j a y István mindjárt eleve az egyházi kérdéseket veti fel. A kormány egyházpolitikai programja nem szabadelvű és nem liberális, mert a szabadelvűség csak ad jogokat, a kormány pedig jelen politikájával csak jogoktól szándékozik megfosztani a szülő egyházát. (Zajos derűtség.) Csáky azt mondta, hogy javaslatok érdekében szembe száll a pokol kapuival is. Ez felesleges elhatározás, mert Belzebub szolgálai támogatni fogják a kultuszminisztert. (Még zajosabb derűtség.) Apponyival foglalkozott ezután, akire azt mondta, hogy a ház előtt multkor, polgári házasságot protegáló beszédével szofizmákat hirdetett. Igaztalan a katolikusok számára vonatkozó statisztikája is, mert a katolikusok Magyarországon abszolút többségben vannak. (Felkiáltások: Horvátországgal együtt!) Leveleket olvas föl, amelyeket kerületétől és hiveitől kapott, azzal a kéressel, hogy polgári házasság helyett eszközölje ki inkább a Duna szabályozását és adasson egy kis vetőmagot. Különben kérdezzék meg azokat a katolikus képviselőket, a kik hasonló leveleket kaptak.

M a d a r á s z József: Ezek azok a poszt resztante levelek! (Viharos derűtség)

V a j a y István: azok megmondhatják, hogy a nép nem akarja a polgári házasságot. Biztosíthatja Eötvös Károly képviselő- és elvtársát. (Zajos, hosszas derűtség. Eötvös Károly fejét rázza.) Elvtárs is Eötvössel, kivéve az egyházpolitikai kérdéseket. (Eötvös Károly: Ez már igaz!) Eötvös is kénytelen ebben igazat adni szőlőnek. Különben ha a Nagyváradon működő Tisza-mama és a többi Tiszaéktól tüggne, bizony a katolikusoknak rossz sorjuk volna, mert eddig is mindig a protestánsokat tolták előtérbe. A közmorál nevében ez ellen tiltakozik az ellen...

K á r o l y i Gábor gróf: A közmorál azt kívánja, hogy önk, a papok házassodjanak meg. (Zajos derűtség.)

V a j a y István: A költségvetést nem szavazza meg.

B u s b a c h Péter: Vajay István beszédjére válaszol. Azt mondta Vajay, hogy a szabadelvűpárthban nincs egyetértés. Nézeteltérések merülnek fel minden pártban, bizonyosság erre maga Vajay, a kinek nézete szintén eltért pártja zömének nézetétől.

A pártok bizalommal viseltetnek a kor-

mányelnök, de bizalmatlansággal a kormány tagjai iránt. Különösen Szilágyi ellen intézték a támadást, de csak a személye ellen. A személyre nézve tán a szabadelvűpárthban is különböző a felfogás, de a párt az ő elveit támogatni fogja. (Helyeslés jobbról.) Rámenyli a szóló, hogy a támadásnak illetlen izléstelenségét mag fogja szüntetni az idő. Mindent ráfogtak a szabadelvűpártra. Elneveztek őket janicsároknak, praetorianusoknak. Különösen a nemzetipárthoz van szava. Sokat mondanak a nemzetipártról is. Mondták, hogy Apponyit pártjának alvezérei kényszerítették multkor remek beszédjére, a minőt még nem mondott. Jutott-e eszébe valakinek, hogy ezt a dolgot elhiggye s Apponyi ellen használja. Hock János felhozta, hogy a szabadelvűpárt rosszul kezeli dolgait; rosszul kezelte Hock Jánost, a ki emiatt távozott is a házból. A fuzióra nézve kifejti, hogy ő volt, a ki másfél év előtt a fusiót javasolta. De soha nem találta a helyet, a hol a nemzetipártot megtalálja. Találkoztak a közigazgatás reformjánál, a nemzetipárt előállott a választások tisztaságával, azután a junctimmal. Szóló nagyon szeretné már a jobboldalon látni a nemzetipártot, hogy velük együtt haladjanak, a közös munkában. De, mint a német mondja: „Zur Liebe kann mann nicht zwingen.”

Indokolja, hogy alig van nézeteltérés a szabadelvűpárt és a nemzetipárt közt. Kifejti, hogy mennyire haladt a magyar ipar és kereskedelem, kérdve, hogy vajjon e fejlesztés nem nemzeti törekvés-e? A nemzetipárt ellenállásának más okai vannak, a mely a háttérben keresendő. Az utolsó három év meddő volt; ez hátráltatta a kultúra fejlődését. Nemzetiségi ifjaink a külföldön nevelődnek. Pedig csak addig lehetünk erősek, míg előhaladunk a civilizációban.

A p p o n y i Albert gróf személyes megtámadatás czimén kér szót. Busbachal szemben kijelenti, hogy az egyházpolitikai kérdések tekintetében multkor tartott beszédje nem presszió következménye, hanem csak kifejtés volt régebbi beszédjének. Kijelentheti, hogy semmi pressziót nem fogadhatna el még saját pártjától sem. Kinyilatkoztatja, hogy az, a mit ő az ellenzéki padokról hirdet, azt komolyan veszi, mert semmi különbséget nem lát az ellenzék vagy a kormány padjairól tett nyilatkozatok közt.

B u s b a c h Péter félreértett szavait igazítja helyre.

E ö t v ö s Károly: T. ház! Személyes kérdésben kérek szót én is. (Halljuk! Halljuk!) Mődobban állana ugyan a fennforgó világban részt venni és mindazokra, amelyeket részint Vajay István, részint Busbach t. képviselőtársaim reám vonatkozólag is mondtak, tüzetesen felelni, azonban a mostani vitában Vajay t. képviselőtársam által oly momentum hozatott be, melyet egy perczig sem hagyhatok megjegyzés nélkül; nehogy az a félreértés támadhasson, mintha abban akár én, akár ugyanazon közjogi állásponton álló elvtársaim vele egyetérténe, vagy eljárását egy perczig is helyeselni tudnók. Nevezetesen, ő egy nőnek nevét és üdvös társadalmi munkásságát említette itt fel és itt bírálat tárgyává tette. (Ugy van! Ugy van!) Ha az a nő minden tiszteességes embernek minden tiszteletére nem is volna méltó, még akkor sem volna szabad (Altalános élénk helyeslés) egy távollevőnek, egy nőnek és egy a házban és minden pártban kívül és minden pártban felül álló üdvös társadalmi tevékenységnek bármilyen irányú bírálatát ide hurcolni. (Altalános, élénk helyeslés.)

Es vegye tudomásul az én t. barátom, hogy előttünk a nők üdvös tevékenységük terén épp oly magas tiszteletben állanak, mint Istennek tiszteletreméltóbb szolgálai az oltár előtt. (Altalános élénk helyeslés és tetszés.) Ki kell tehát jelentenem, hogy felszólalásának pontját úgy én, mint azt hiszem barátaim is, határozottan helytelenítjük. (Hosszantartó általános élénk helyeslés és éljenzés.)

V i k á r István: Kritizálja a költségvetést, a melyet nem fogadhat el. Nem lát haladást semmi téren. Elismeri, hogy Wekerle a pénzügyeket rendezte, de a népet tönkreteltatta. A pénzügyminiszter pénzügyi sikere koldusbotot adott a nép millióinak kezébe. Nem fogadja el a költségvetést.

T i s z a István mellőzni kívánja a pénzügyi kérdést s a politikai kérdésekre kíván szorítkozni. Az első a kormány-krisis. Mi okozta e krisist? Az, hogy előtérbe nyomult a kö-

telező polgári házasság. A főczél az állam tekintélyének megővése és a felekezeti béke helyreállítása volt. (Helyeslés). A míg a rendeletet támadták, a helyzet nem volt aggodalmas, de aggodalmasá vált, a mikor magát a törvényt kezdték megtámadni. A katolikus főpapság jelentette ezt ki a főrendiház mult évi ülésén. Más kivétel, mint az állami anyakönyvelés és a polgári házasság nincs. A törvény módosítását nem fogadja valami örömmel; de kész áldozatot hozni a felekezeti békének. Felidőzni az egyházpolitikai problémát nem szabad, de ha azok megvannak, azt félrendszabályokkal elinténi nem szabad. A mt e dolog historikumát illeti, előállott a szüksége annak, hogy a párt állást foglaljon az egyházpolitikai kérdésekkel szemben. Ez történt a szabadelpvűpártban októberben. A válság lefolyása a legkorrektebb volt. És jogos büszkeséggel tekint vissza azokra a napokra, mert a szabadelpvűpárt bebizonyította hogy egész jövőjét köti a liberalizmushoz. A személyes támadások, csak a támadón ejtenek csorbát. A pártok nyilatkozataiból meggyőződött, hogy az egyházpolitikai kérdések tekintetében a házbán, a pártok közt, kardinális nézeteltérés nincs. Ráter Appouyi programjára, a melyet nagyon elastikusnak tart. Kicsinyes követelések azok. A magyar nemzet nem elnyomott nemzet. Törekvése az, hogy a maga nemzeti voltát minden terén kifejtse. (Igaz! Ugyvan!) — Ez a nemzet védte magát a moslim ellen, védenie kell most magát a szlávság ellen. — A nemzetnek nagy szüksége van, hogy befolyását kint is érvényesítse. Ezért kötöttünk szövetséget egy nagy hatalommal, mely erőssé tesz bennünket a külfölddel szemben, de erőssé arra is, hogy itt bent erőnket kifejtessük. (Zajos tetszés jobbról.) Az apró kérdések feszegetése csak csorbát üt a nemzet vagyonán. Ha mi nemzeti politikát akarunk követni nem a szavak, hanem a tettek mezején, akkor tiszteljük kölcsönösen egymás hazafiságát. (Zajos tetszés a jobb oldalon. Frivol eljárás, ha mindig a bűnöst keressük s nem csinálunk semmit a jabok orvoslására, örül, hogy vissza térünk a magyar parlamentarismus régi tradícióihoz, a mikor minden pártvéllongás lehetetienné van téve. (Zajos helyeslés.) A javaslatot megsavazza. (Viharos éljenzés.)

Budapest, december 16. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Tiszta István nagy hatással szólott, reflektálva a vita eddigi folyamára. Beszéde végeztével öt perczig tartott, míg a a gratulációkat fogadta.

Mérey Lajos a javaslatot nem fogadta el.

Ülés végén Wekerle tiltakozott pártja éljenzése közepett azon vád ellen, mintha ő a nemzeti aspirációkat harmadrendűeknek tartaná.

Végül a ház derűtsége közepett Atzél Béla br. tette le az esküt, mint az összeférhetlenségi bizottság tagja.

A vitát holnap folytatják.

Táviratok.

A szabadelpvűpárt üléséből.

Budapest, december 16. (Saj. tud. táv.) A szabadelpvűpárt mai értekezletén Atzél Béla indítványozta, hogy Bánffy utasítsa utólagosan rendre Vajayt a ház holnapi ülésén, mivel köztisztletben álló urhölgyről (Tiszánéról) emlékezett meg, mely megbotrányozást keltett. Elfogadták.

A püspöki konferencia.

Budapest, december 16. (Saj. tud. táv.) A Vaszary elnöklete alatt tartott konferencia Schlau ch azon idítványát fogadta el a szegényebb lelkészek javadalmainak kiegészítése tárgyában, mely szerint tíz millió forintnak kamataiból örökös segélyt adnak az arra utaltaknak.

Császka és Samassa indítványait elvetették.

Hieronimi jelöltsége.

N.-Tapolcsány, decz. 16. (Saj. tud. táv.) Hieronimi megválasztása bizonyosra vehető, dacára az ellene korteskedő ellenzéki hívek erőlködésének. A küldöttség a napokban érkezik a fővárosba, a jelöltség felajánlása végett.

A Panama-ügy.

Páris, decz. 16. (Saját tud. távirata.) Nyolcz képviselő hevesen támadja a kormányt, mert elnyomni igyekszik a Panama-ügyi vizsgálatot. Altalános zürzavar uralkodik. Brisson lemond az elnökségről. a vizsgáló-bizottságban akkor több tag szintén lemondana.

Mint egy másik táviratunk jelenti, az igazságügyminiszter rendeletére letartóztatták a Panama igazgatóit; az öreg Lessepset, Fonduest, Sauslárst, míg Cottu megszökött. Valamennyi lakásán motozást tartottak, s a leveleket elkobozták.

Karambol.

Genua, decz. 16. (Saj. tud. táv.) A gyorsvonat összeütközött a tehervonattal s állítólag számosan megsebesültek. Részletes tudósítás hiányzik.

Kitüntetett nagykövet.

Pétervár, decz. 16. (Saj. tud. táv.) Schweinitz német nagykövet a czártól a gyémántos András-rendjelet kapta.

Közigazdaság.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1892. decz. 1-től 15-ig 12,267 személy, bevétel 1245 frt 90 kr. Szállított 1891. decz. 1-től 15-ig 13,049 személy, bevétel 1327 frt 40 kr. Szállított 1892. jan. 1-től decz. 15-ig 444,814 személy, bevétel 41,985 frt 65 kr. Szállított 1891. jan. 1-től decz. 15-ig 380,618 személy, bevétel 37,191 frt 15 kr. Szállított 1892. decz. 1-től 15-ig 3,233,570 kilogramm teher, bevétel 1436 frt 68 kr. Szállított 1891. decz. 1-től 15-ig 3,625,680 kilogramm teher, bevétel 1658 frt 15 kr. Szállított 1891. jan. 1-től decz. 15-ig 62,598,191 kilogramm teher, bevétel 27,433 frt 25 kr. Szállított 1891. jan. 1-től decz. 15-ig 76,593,640 kilogramm teher, bevétel 32,012 frt 76 kr.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. — Budapest, decz. 16. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj.	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lanyha	7.30 — 7.85
	tiszavidéki	"	7.40 — 8.10
	pestvidéki	"	7.35 — 8.05
	fehértmegyei	"	7.35 — 8.05
	bácskai	"	7.40 — 8.05
Rozs	—	lanyha	6.25 — 6.45
	—	szilárd	5.10 — 5.45
Árpa	takarmány	"	5.55 — 6.10
	égetni való	"	6.30 — 7.50
Zab	—	szilárd	5.60 — 5.90
Tengeri	bánsági	szilárd	4.75 — 4.80
	másnemű	"	4.70 — 4.75
Káposzta-repoze	—	szilárd	—
Köles	—	lanyha	4.10 — 4.25
Buza	tavasza	lanyha	7.54 — 7.56
	junius 1892	"	7.45 — 7.47
Tengeri	máj.-jun. 1892	lanyha	—
	szept.-okt. 1891	"	4.80 — 4.82
Zab	Bpest sz. tavasz	lanyha	—
	" " " " " " " "	"	5.49 — 5.51
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	lanyha	11.60 — 11.65

Szeszüzet.

— Deczember 16. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.25, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Aradvárosi

Évadbérlet
77. szám.

színház.

Havibérlet
15. szám.

Szombaton, 1892. évi deczember hó 17-én:

A parasztbecsület.

Opera 1 felvonásban. Szövegét írták: G. Targiani Tozzeti és Menasci. Zenéjét szerzte: Mascagni Péter.

SZEMÉLYEK:

Santuzza, pórleány Somlóné.
Lucia, csaplárosné Posfay E.
Turidda, fia Kozma.
Alfio, fuváros Csátár.
Lola, neje Margó Z.

EZT MEGELŐZI:

A huszárszerelem.

Eredeti vigjáték 2 felvonásban. Irta: Murai Károly.

SZEMÉLYEK:

Barkós Gábor Csátár.
Barkós Zsigmond Rózsa.
Anna, nevelt leányuk Tárnoki G.
Hüppig Kázmér Sziklai.
Hüppigné Follinuszné.
Sárika, leányuk Kérdi J.
Kenéz Mihály, pap Szepesi.
Kálmán, huszárhadnagy Pethes.
Dér Pista, költő Bónis.
Berényi Pál, huszárkapitány Sz. Német.
Zeuzsi, nevelőné Czírok R.

HELYÁRAK:

Kettős nagypáholy földszinten vagy első emeleten 7 frt. — Páholy földszinten vagy első emeleten 4 frt 50 kr. — Kettős nagypáholy második emeleten 5 frt. — Páholy második emeleten 3 frt. — Támlásszék (földszinten) 1. és 2-ik sorban 1 frt 20 kr. — Támlásszék (földszinten) 3. 4. 5. és 6-ik sorban 1 frt. — Támlásszék (földszinten) 7. 8. 9. 10. és 11-ik sorban 80 kr. — Első emeleten 1-ső sorban 1 frt 20 kr. — Első emeleten 2. és 3-ik sorban 1 frt. — Első emeleten 4. 5. és 6-ik sorban 70 kr. — Második emeleten 1-ső sorban 80 kr. — Második emeleten 2. és 3-ik sorban 60 kr. — Második emeleten 4. és 5-ik sorban 50 kr. — Harmadik emeleten 1-ső sor közepén 50 kr. — Harmadik emeleten közepén többi sor és oldalt minden sor 40 kr. — Karzatülés közepén 30 kr. — Karzatülés oldalt 20 kr.

Kezdeté 7 órakor.

Idegének névsora Aradon.

— Deczember 16. —

Fehér Kereszt szálloda: Rosner G. kereskedő és neje. Bécs. Horváth Károly jegyző, Zsombolya. Seefelner Gyula tisztviselő, Budapest.

Vasas szálloda: Bárdó Dittfort inspektor, Zaránd. Dr. Németh N. orvos, Budapest. Staubesán J. igazgató, Zaránd. Kohn József kereskedő, Csersző.

Nádor szálloda: Buczurka N. jegyző, Ménos. Vasúti szálloda: Schwarz Lajos kereskedő, Temesvár. Argyelán Mihály lókereskedő, Pászak.

Felelős szerkesztő: Vázarhelyi Béla.

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

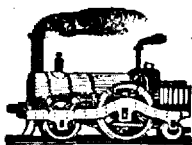
bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9%, frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6 1/2% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosítottatik.

911 8-10

Az igazgatóság.

* E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre:

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.38 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.48 "	2.21 "	—	—
Budapest érkezik	7.25 "	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	3.58 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.46 r.	—	2.34 du	Budapest ind.	8.30 r.	4.40 du	—	—
Győrök "	5.03 "	6.19 "	—	3.34 "	Brassó "	5.16 du	9.12 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	6.30 "	—	3.46 "	Kolozs. "	7.23 o.	4.30 r.	—	—
Radna "	5.35 "	6.48 "	—	3.50 "	Tövis "	11.10 6.	8.30 "	—	—
Soborsin "	5.38 o.	8.07 d.	—	—	Gyfehérv "	3.04 "	1.39 du	—	—
M.-Illye "	5.08 "	8.15 "	—	—	Piski "	3.40 "	2.19 "	—	—
Déva "	5.32 "	8.44 "	—	—	Déva "	5.40 "	4.44 "	—	—
Piski "	10.00 éj.	10.19 "	—	—	M.-Illye "	5.46 "	4.50 "	—	—
Gyfehérv. ér.	11.22 "	11.39 "	—	—	Soborsin "	8.05 "	6.24 e.	—	—
Tövis "	11.56 "	12.38 du	—	—	Radna "	9.44 de	7.46 "	—	5.22 r.
Kolozs "	4.28 "	5.14 "	—	—	Paulis "	9.58 "	7.57 "	—	5.50 "
Brassó "	8.00 r.	10.05 é.	—	—	Győrök "	10.11 "	8.08 "	—	6.20 "
Prededl "	1.11 "	6.29 r.	—	—	Arad érkezik	10.48 "	8.20 éj.	—	7.20 "
Budapest "	9.15 "	12.10 du	—	—					

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő ind.	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz ind.	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alcsil "	4.18 "	2.19 "
Ötvényes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd-Ujfalu "	5.11 "	6.49 "	Borosbes-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.45 "	7.25 "	Kornyest-Berz "	4.59 "	3.06 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repeszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
T.-Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Tamánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repeszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyest-Berz "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Boros-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Ötvényes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alcsil "	8.46 "	10.43 "	Arad érkezik	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érkezik	9.03 "	11.00 "			

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat
Arad indul	5.30 reg.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics "	5.57 "	Ósi "	10.19 "
Békés-Csaba "	7.22 "	Less "	10.38 "
Gyula "	7.44 "	Cséffa "	10.54 "
Sarkad "	8.04 "	Szalonta "	11.19 "
Szalonta "	8.40 "	Sarkad "	11.53 "
Cséffa "	8.59 "	Gyula "	12.18 d. u.
Less "	9.17 "	Békés-Csaba "	2.13 "
Ósi "	9.35 "	Kurtics "	3.18 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	Arad érkezik	3.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.30 d. u.	6.10 re	Bécs d. t. ind.	9.00 este	9.15 d. e.	11.00 é
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest ávt.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szörög "	6.25 "	3.23 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.53 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.16 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
Makó "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	9.05 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.33 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.44 "	5.51 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	—	6.59 "	6.08 "
Szörög "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompa "	—	7.10 "	6.18 "
Szeged érkezik	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	—	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	—	8.00 "	7.00 "
Budapest ávt.	1.29 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	—	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	2.45/6.15 d.u.	6.35 "	Arad érkezik	—	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest ind.	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácskő "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácskő "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v.	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest máv. ind.	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.28 "	Otlaka "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Sikló "	5.20 "	3.49 "
Otlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.02 "	4.23 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v.	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	5.58 e.	7.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	11.11 d. u.	8.1. ste
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orcizfalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.46 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	3.07 "	10.07 "
Orcizfalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.3 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érkezik	9.44 "	3.55 "	10.55 "

Diszlevélpapírok.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

kitűnően felszerelt

papír-, rajz-, írószerek kereskedés és nyomda

Bloch H.

Andrássy-tér 18. szám.

Nagy választék diszlevélpapírok és Billet de correspondence, minden
ujdonság, új iskolai bördők, rajzeszközök, festékszerek, emlékkönyvek és számos cikkek nagy választékban.

Nincs elegánsabb és szellemesebb meglepetés mint egy do-
boz finom levélpapír és Billet de correspondence. A finomabb le-
vélpapírok illattal vannak.

992 1-5

A legegánsabb névjegyek.

ad. 1387 | 892.

990 1-1.

Versenyárgyalási
hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m.
kir. miniszter ur által, 1891. évi ápril hó
11-én 9259/V.15. sz. a. kiadott rendelet-
tel, az aradi m. kir. folyammérnöki hiva-
tal számára egy tanyaház építése enge-
délyeztetvén, ezen munka végrehajtásá-
nak biztosítása céljából **1892. évi de-
cember hó 30-án** az aradi m. kir.
folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad,
Tökölly-tér 5A. sz.) zárt ajánlati verseny-
árgyalás fog tartatni.

A vállalatot szabályozó szerződés ter-
vezetét az általános és részletes építési
feltételek, előmérlet, költségvetés, műleírás
és tervek az aradi m. kir. folyammér-
nöki hivatalnál megtekinthetők.

Az ajánlattevő köteles magyar nyel-
ven szerkesztett ajánlatában világosan ki-
jelenteni, hogy a szerződési tervezetet és
az annak kiegészítő részét képező általá-
nos és részletes építési feltételeket meg-
tekinthette, megértette és azokat változat-
lanul elfogadja, továbbá köteles azon
átalányösszeget, melyért a bajóépítést
elvégezni hajlandó, számokkal és betűk-
kel világosan és érthetően kiírni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és ne-
vezett folyammérnöki hivatalhoz benyuj-
tandó ajánlatokhoz az ajánlati költségöss-
zeg 5%-ának megfelelő bántpénznek,
óvadékképes értékpapírokban vagy kész-
pénzben az aradi m. kir. adóhivatalnál
történt letét igazoló pénztári nyugta is
csatolandó, mely öt pecséttel lezárt és az
ajánlat tárgyát jelző felirattal ellátott bo-
ritékban 1892. december 30-ik napjának
d. e. 10 órájáig nyújtandó be.

A versenyárgyalásnál sem készpénz,
sem értékpapírok bántpénzül el nem fo-
gadtnak, szintugy táviratilag küldött
vagy oly ajánlatok, melyek a jelen hir-
detményben megszabott határidő letelte
után érkeznek be, figyelembe nem vé-
tetnek.

Az ajánlatok a kitűzött határnapon d.
e. 10 órakor nevezett folyammérnöki hi-
vatal helyiségében hivatalosan fognak fel-
bontatni, mely alkalommal ajánlattevők is
jelen lehetnek.

Arad, 1892. december hó 14-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Árverési hi detés.

Arad szab. kir. város árvaszékeinek
1892. évi december hó 12-én 4624. sz.
a. kelt végzése folytán közhírré tétetik,
miszerint Chotvas Gyula, Lezák Chotvas
Aloizia és kiskoru Chotvas Lipót tölajdo-
nához tartozó az aradi 289. sz. tjkönyv-
ben felvett Arad belv. Dezsó-utcai 3. sz.
ház és telek önkéntes nyilvános árverés-
nek (Urbányi Béla árvaszéki ülnök hiva-
talos helyiségében) kitétetik, árverési ha-
táridőül 1893. évi január hó 7-ik napjának
d. e. 9 órája kitűzetik.

Az árverési feltételek Urbányi Béla
árvaszéki ülnöknél a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Arad sz. k. város árvaszéke.

69510 | 1892.

986 1-3

Hirdetmény.

Az aradi járási szolgabírói hivatal
5307 | 92. számú átirata szerint Glogová-
czon járványosan uralgott sertésorban-
megszűnén, az alispáni hivatal 2528 | 92.
számú végzésével a zárlat megszűntnek
nyilvánított.

Ennek folytán a kapitányi hivatal ál-
tal Glogováczról sertés és szálastakarmány
behozatalára vonatkozólag f. évi október
29-én 13531 | 92. sz. a. elrendelt tilalom
beszünttetetik és a szabad forgalom helyre-
állítatik.

Aradon, 1892. december 15-én.

Főkapitány távollétében

Nyáry Béla,
alkapitány.

M. kir. államvasutak.

148807. sz.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 6
nagyméltósága f. évi október hó 17-én 65,153 | V
szám alatt kelt engedélye alapján Fiume állomá-
sunkon a következő szállítási póthatáridők lépnek
érvénybe, a. m.:

1. A fiumei Pelta és Brajdicára menő, vala-
mint onnan jövő teherárak után 24 óra.
2. Fiumében a déli vasútról a m. kir. állam-
vasutakra és viszont átmenő teherárak után szin-
tén 24 óra.
3. A fiumei ipartelepekre menő, valamint
onnan jövő teherárak után 12 óra.

Budapest, 1892. november hó 19-én.

Az igazgatóság.

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában

987-1892 gazd. sz.

985 1-3

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a part-
utczától a választó-utczáig terjedő védőtöltésnek
1893. évi janur hó 1-jétől egy vagy több évre
kaszárolul leendő bérbeadása iránt folyó évi de-
cember hó 27-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár évi 40 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a
készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli
és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli
árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak
akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bá-
nompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot
tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket
ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanács-
noknál az árverést megelőzőleg is megtekin-
thetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek
1892. évi december 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

Magy. kir. államvasutak.

152148 sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötelék. Díjszabá-
sok helyesbítése.

Az osztrák-magyar vasuti kötelék díjsza-
bás III-rész, 1. füzetének 1892. szeptember hó
1-től érvényes I-ső pótlékában a 14. lapon
a kassa-eger-i viszonylatban kitüntetett 105
k r n y i d i j t e t e l 205-re helyesbítettik.

Továbbá ugyanazon vasuti kötelék díj-
szabás 1892. szeptember hó 1-től érvényes III.
rész 2 f ü z e t é n e k 52-ik a l a p j á n a
sztamora-morovicza-chybi-i viszonylatban ki-
tüntetett 133 k r r ó l 165 krra helyesbítettik.

Budapest, 1892. december havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a ré-
szes vasutak nevében.

M. k. államvasutak. Budapest-déli üzletvezetőség.

28918. szám.

885. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zombor állomásán
1893. évi május hó 1-én megüresedő vendég-
lőli üzletnek ugyanazon naptól számított három
évi időtartamra azaz 1896 évi november hó
1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat
hirdetetik, mely nyilvános tárgyaláson fel-
bontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel el-
látva és okmányokkal felszerelve kell lennie;
a borítékra pedig a következő felirat irandó:
„Ajánlat a m. kir. államvasutak Zombor állo-
másán levő vendéglő üzletre 28918. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepe-
csátelve 1893. évi január hó 5-én déli 12
óraig a m. kir. államvasutak budapest-déli
üzletvezetősége titkári hivatalához címezve
pósta útján térti verény mellett nyújtandók
be, bántpénz fejében pedig 200 szóval két-
száz forint készpénzben, vagy állami letételekre
alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletve-
zetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1893.
évi január hó 4-én déli 12 óráig leteendő vagy
pósta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi
tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem ré-
gibb utolsó s a névértéket meg nem haladó
napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek
a nevezett üzletvezetőség III. fergalmi és ke-
reskedelmi osztályában külső kerepesi-ut II.
ház II. em. 25. ajtószám) a hivatalos órák
tartama alatt megtekinthetők; miért is az
ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltétele-
ket ismeri s azt magára nézve egész terje-
delmőkben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitézött ha-
táridőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vé-
tetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üz-
letvezetősége fentartja magának azon jogot,
hogy az ajánlat tevők közül tekintet nélkül
az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapesten, 1892. november hó 11-én.

Az üzletvezetőség.